

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A dr. Antal Péter ügyvéd (székhelye: Debrecen, Magyari u. 13/d.) által képviselt **felperes neve (felperes címe) felperesnek** - a Horváth és Társai Ügyvédi Iroda (székhelye: Budapest, Alkotás u. 50. ügyintéző: dr. Fabók Zoltán ügyvéd) által képviselt **alperes neve (alperes címe) alperes** ellen **vállalkozói díj megfizetése** iránt indított perében a Megyei Bíróság 2009. szeptember hó 16. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Kötelezi a megyei bíróság alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg felperesnek **44.703.740.-** (Negyvennégymillió-hétszázháromezer-hétszáznegyven) forint + ÁFA összeget,

valamint **6.569.568.-** (Hatmillió-ötszázhatvankilencezer-ötszázhatvannyolc) forintot és ezen összegnek 2007. december hó 31. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese mértékű évi kamatát,

továbbá **1.900.000.-** (Egymillió-kilencszázezer) forint perköltséget.

Ezt meghaladóan a megyei bíróság felperes keresetét elutasítja.

Az ítélet ellen, a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül, a Debreceni Ítéltáblához címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon írásban, három példányban benyújtható fellebbezésnek van helye.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, perköltség viselésére, vagy összegére vonatkozik csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, illetőleg ha csak az ítélet indokolása ellen irányul amennyiben a felek a fellebbezésükben külön tárgyalás tartását nem kérik.

Ugyanakkor a felek, a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelemben, kérhetik minden esetben a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

I n d o k o l á s:

felek 2000. augusztus 14. napján vállalkozási szerződést kötöttek.

A szerződésben a felperes, mint vállalkozó, az alperes, mint megrendelő megrendelése alapján arra vállalt kötelezettséget, hogy az alperes területén takarítási tevékenységet végezzen.

A takarítás tárgyaként a gyár ügyfélforgalom által használt területei, irodák, szociális helyiségek, öltözők, közlekedők, pihenők, valamint a termelési egység napi egyes területek műszakonkénti takarítása került meghatározásra. Az irodák, szociális létesítmények területét 6100 m²-ben határozták meg napi takarítással, a gyártócsarnok területét 13994 m²-ben, műszakonkénti folyamatos takarítással, a raktárcsarnok területét 3269 m²-ben napi takarítással, illetőleg a gépészeti termet 952 m²-el heti kétszeri takarítással.

A vállalkozói díjat az első műszak tekintetében 2.600.000.-forint + ÁFA, a második műszak vonatkozásában 2.750.000.-forint + ÁFA, a harmadik műszak tekintetében pedig 2.900.000.-forint + ÁFA összegben állapították meg.

Nem fizetés, illetőleg késedelmes fizetés vonatkozásában a jegybanki alapkamat kétszerese mértékű késedelmi kamatot kötöttek ki.

A peres felek 2003. november hó 17. napján újabb szerződést kötöttek a takarítási feladatok ellátására, melyben a felperes által elvégzendő feladatokat a korábbi megállapodásnak megfelelően határozták meg azzal, hogy a harmadik műszak vállalkozói díja 4.730.000.-forint + ÁFA.

Késedelmes fizetés esetére késedelmi kamatként a jegybanki alapkamat kétszerese mértékű késedelmi kamatot kötöttek ki.

Ugyanezen a napon a peres felek vállalkozási szerződést kötöttek szintén az alperes területén végzendő takarítási tevékenységre azzal azonban, hogy ezen megállapodás az új épületre vonatkozik.

Ezen új épület vonatkozásában az iroda szociális létesítmények területét 1400 m²-ben határozták meg napi takarítással, a gyártócsarnok területét 10000 m²-ben műszakonkénti folyamatos

takarítással, míg a raktárcsarnok területét 4000 m²-ben napi takarítással.

A vállalkozói díjat 2.550.000.-forint + ÁFA összegben határozták meg.

Késedelmes fizetés esetére késedelmi kamatként a jegybanki alapkamat kétszerese mértékű késedelmi kamatot kötöttek ki.

2004. április hó 5. napján a peres felek a 2003. november hó 17. napján kelt szerződéseket módosították és a vállalkozói díjat az első szerződés alapján 4.952.400.-forint/hó + ÁFA összegben, még a másik épület tekintetében 2.670.000.-forint/hó + ÁFA összegben határozták meg azzal, hogy a szerződések egyéb pontjai változatlanok maradnak.

2005. április hónapjától kezdődően a felperes alperes részére nem a teljes vállalkozói díjat számlázta le.

A leszámlázott vállalkozói díj az írásba foglalt szerződésben meghatározott vállalkozói díjtól 2007 novemberéig alacsonyabb összeg volt az egyik épület vonatkozásában, míg a másik épület tekintetében 2007 januárjától, az írásba foglalt szerződésben meghatározott vállalkozói díjtól magasabb mértékű díj kiszámlázására került sor.

A kiszámlázott díjakat a 2007 november hónapra járó díjazás kivételével alperes felperes részére megfizette.

Az alperes az írásba foglalt szerződésben meghatározott díjazás és a felperes által kiszámlázott díjazás közötti különbözetet a felperes részére nem fizette meg.

Felperes keresetében a szerződésekben szereplő díjazás és a kiszámlázott díjazás közötti különbözet 53.144.365.-forint + ÁFA összeg, s ennek 2006. augusztus hó 1. napjától járó, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese mértékű évi kamata megfizetésére kérte kötelezni alperest.

Indoklása szerint a peres felek között létrejött szerződésben meghatározott díjazást a peres felek nem változtatták meg, csupán a felperes arra vállalkozott alperes kérésére, hogy a neki járó díjazást csökkentett mértékben számlázza ki, s amennyiben az alperes újra megfelelő likviditással rendelkezik, a szerződés szerinti díjazás és a kiszámlázott díjazás különbözetét, a ténylegesen járó díjon fölül, a későbbiek során felperes részére megfizeti. Erre azonban nem került sor, illetőleg csak részben, ezért az alperes a kereseti követelésben meghatározott összeggel tartozik.

A fizetéssel alperes késedelembe is esett, ezért a szerződés szerint járó késedelmi kamat megfizetésére is köteles.

Alperes a kereset elutasítását kérte.

Védekezése szerint a peres felek a közöttük létrejött megállapodást a vállalkozói díj tekintetében módosították és ezen módosításnak megfelelően a felperes alperes részére alacsonyabb összegben számlázta ki a neki járó díjat. Az a körülmény, hogy a felperes alacsonyabb mértékben számlázta ki a díjat, mint ami az írásba foglalt megállapodásban szerepel, igazolja azt a körülményt, hogy a peres felek alacsonyabb mértékű díjazásban állapodtak meg, hiszen a számvitelre vonatkozó jogszabályok alapján a ténylegesen elvégzett munka ellenértékéről lehet számlát kiállítani.

Felperes keresete az alábbiak szerint nagyobb részben alapos.

A Ptk.240.§(1) bekezdése alapján, ha jogszabály kivételt nem tesz a felek közös megegyezéssel módosíthatják a szerződés tartalmát, vagy megváltoztathatják kötelezettség vállalásuk jogcímét.

A (2) bekezdés szerint a tartalmában, vagy jogcímében megváltoztatott szerződésnek, a módosítással nem érintett része változatlan marad.

A Ptk.207.§(1) bekezdése alapján a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek, a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

Jelen esetben az a peres felek között nem volt vitás, hogy az írásba foglalt szerződést szóban módosították. Ezen módosításnak akadálya nem volt, hiszen a szerződésben szereplő vállalkozási tevékenység vonatkozásában jogszabály írásba foglalási kötelezettséget nem ír elő, s azt a peres felek sem kötötték ki.

A peres felek azonban eltérően adták elő azt, hogy ezen módosítás mennyiben érintette a korábbi szerződési tartalmat. Felperes állította, hogy a módosítás csupán a vállalkozói díj megfizetésének mikéntjét érintette, míg alperes arra hivatkozott, hogy a vállalkozói díj mértéke került módosításra.

A megyei bíróság megítélése szerint önmagában abból a körülményből, hogy a felperes alacsonyabb mértékű vállalkozói díjat számlázott ki alperes részére, arra következtetés nem vonható, hogy alacsonyabb mértékű díjazásban állapodtak volna meg. E körben elfogadható azon felperesi állítás, mely szerint annál az összegnél magasabb összeg tekintetében számlát nem kívánt kiállítani, mint amit az alperes hajlandó volt megfizetni, figyelemmel arra, hogy ellenkező esetben olyan ÁFA fizetési kötelezettsége keletkezett volna, mely

ellenértékkel nem fedezett. Annál is inkább így van ez, hiszen felperes azt állította, hogy a felek megállapodása szerint a vállalkozói díjat alperes a későbbiek során vállalta megfizetni, s ezen későbbi megfizetés kapcsán magasabb összegű számla kiállítására lehetősége lett volna. A számviteli fegyelem megsértése nem polgári jogi kategória.

A peres felek között létrejött szerződések a felperes által elvégzett munka nagyságának megfelelőségének ellenőrzéséről külön rendelkezést nem tartalmaznak. A teljesítésről dokumentumok nem készültek.

Ilyen körülmények között a megyei bíróságnak az egyéb bizonyítékok alapján kellett állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a felperes milyen mennyiségű munkát végzett el, tekintettel arra, hogy peres felek ezt eltérően adták elő.

A lefolytatott bizonyítás anyagából a megyei bíróság megítélése szerint egyértelműen megállapítható az, hogy a felperes által takarítandó felület nagysága, a szerződéses időtartam alatt nem változott.

Ebből következően a takarítandó felület változása nem indokolhatta a felperesnek járó díjazás csökkenését, de a csökkentést követő emelkedést sem.

Helytállóan utalt ezzel összefüggésben a felperesi ügyvezető személyes meghallgatása során arra, hogy a takarítási feladatok nem függtek az épületek „lakottságától”. A felek között létrejött szerződés ugyanis a gyár új épülete tekintetében egyértelműen a teljes terület alapulvételével határozta meg a díjazást, holott alperesi előadás szerint az épület folyamatosan telt meg. Ugyanakkor pedig az alperes által fizetett díjazás folyamatosan emelkedett akkor is, amikor az épület már teljes kapacitással működött. A régi épület viszonylatában pedig megállapíthatóan semmilyen változás nem következett be a szerződéses időtartam alatt.

A takarítandó felület nagysága változatlansága mellett, vizsgálandó volt az is, hogy a takarítás intenzitásának változása alapul szolgálhatott-e a díjazás változásának.

Felperesi ügyvezető személyes meghallgatása során ezzel összefüggésben akként nyilatkozott, hogy változás a minőségi feltételekben nem következett be.

A tanúkként meghallgatott F. B., illetőleg P. M. tanúvallomása ezen felperesi előadást mindenben alátámasztotta.

Ezzel ellentétesen nyilatkozott D. L. tanúként. E tanú vallomása azonban a bíróság megítélése szerint az előbbiekre cáfolatára nem alkalmas, ugyanis e tanú is nyilatkozott a feladatok gépesítéséről, a többi tanúval egyezően, s maga is hivatkozott arra, hogy mivel a gépesítéssel a takarítást teljes körűen megoldani nem sikerült, a korábban elbocsátott dolgozókat túlnyomórészt visszavették. Ezen nyilatkozatból pedig a megyei bíróság megítélése szerint az következik, hogy az alperes által támasztott minőségi követelmények nem változtak, azokat a felperesnek akár dolgozói létszámmal, akár a munka gépesítésével meg kellett valósítania.

A megyei bíróság megítélése szerint a felperesi előadást a V. L. tanú kihallgatása sem cáfolja, hiszen e tanú konkrét információkkal a takarítás milyensége, volumene vonatkozásában nem rendelkezett.

A tanúk közül a F. Zs. konkrét információkkal a szerződéses kapcsolatról rendelkezett, ő állította, hogy a takarítási feladatok felperes részéről csökkentek. E tanú vallomását azonban a megyei bíróság megítélése szerint a per egyéb adatai cáfolják.

A takarítást végző tanúként kihallgatott személyek egyike sem hivatkozott arra, hogy a takarítási feladatok 50%-os mértékben csökkentek volna. Ilyen irányú csökkentésre maga a korábbi igazgató V. L. sem hivatkozott. Mindezekben túlmenően a logika szabályaival is ellentétben álló a F. Zs. tanúvallomása, hiszen a per egyéb adataiból egyértelműen megállapítható az, hogy az alperes tevékenysége, a perbeli időszakban folyamatosan nőtt. E növekedéssel ellentétes irányba pedig a takarítási feladatok nyilvánvalóan nem változhattak.

A fentiekben túlmenően a felperesnek járó díjazás 50%-os mértékű csökkentése a gazdasági racionalitással is ellentétes lett volna, hiszen ugyanolyan mennyiségű, illetőleg minőségű munkát 50%-os díjazásért elvégezni a gazdasági érdekekkel teljesen ellentétes.

A díjazás nagysága tekintetében történő szerződésmódosítást cáfolja az a körülmény is, hogy alperesi korábbi vezető alkalmazottak egyértelműen nyilatkoztak az alperesnél egyébként szokásos írásbeliségre. Ezen körülményre figyelemmel nyilvánvaló az is, hogy olyan fajta szerződésmódosítást, mint amit az alperes a díjazás tekintetében állított - figyelemmel arra, hogy ezek a szerződést lényegesen érintő kérdések - nyilvánvalóan írásba foglalták volna. Erre pedig nem került sor. Ezzel szemben a díj fizetés mikéntjének megváltozása nyilvánvalóan nem olyan lényeges kérdés, amely az írásbeliséget indokolta volna.

Mindezekre tekintettel a megyei bíróság megítélése szerint az állapítható meg, hogy a peres felek a közöttük létrejött szerződést olyan tartalommal módosították, mint amit a felperes állított.

Ebből következően az alperesnek a felperes irányába a szerződésben meghatározott és ténylegesen kifizetett díjazás különbözetét meg kell fizetnie.

Ezen összeg nagysága meghatározása vonatkozásában azonban a megyei bíróság a kereseti kérelemtől eltérően döntött. A felperes ugyanis számítása során nem vette figyelembe azt, hogy saját előadása szerint is 2007 évben az alperes a gyár új épülete vonatkozásában a szerződésben meghatározott korábbi díjazáshoz képest magasabb összegű díjat fizetett meg. Ez az összeg a szerződésben meghatározott 2.670.000.-forint és a ténylegesen megfizetett 2.939.635.-forint különbözete, vagyis havonta 269.635.-forint. A 2007 évre tizenegy hónapra ilyen formán kifizetett többlet 2.965.985.-forint. Ez az összeg a felperesnek járó díjazásból levonandó.

Figyelemmel arra, hogy az ÁFA időközben a per időtartama alatt változott, ezért a megyei bíróság a felperesnek járó összeget a 2007 novemberére a régi épület tekintetében járó díjazás kivételével, a nettó összeg + ÁFA mértékben határozta meg a képpen, hogy a főépület tekintetében járó díjazást nettó összegben 34.792.480.-forintban, a DF épület vonatkozásában 12.877.245.-forintban, vagyis összesen 47.669.725.-forintban állapította meg. Ezen összegből helyezte levonásba a 2.965.985.-forintot, s e két összeg különbözeteként határozta meg a 44.703.740.-forintot.

A felperes által keresetében megfizetni kért 2007 novemberére vonatkozó követelés összegét azonban a számlában szereplő bruttó összegben 6.569.568.-forintban határozta meg a megyei bíróság figyelemmel arra, hogy ezen összeg vonatkozásában számla kiállítására már sor került.

A Ptk.298.§. b) pontja szerint a kötelezett késedelembe esik, ha a kötelezettségét a jogosult felszólítására nem teljesíti.

A Ptk.302.§. b) pontja alapján a jogosult késedelembe esik, ha elmulasztja azokat az intézkedéseket, vagy nyilatkozatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a kötelezett megfelelően teljesíteni tudjon.

A Ptk.303.§(3) bekezdése alapján a jogosult késedelme a kötelezett egy idejű késedelmét kizárja.

Jelen esetben a kereseti követelésben meghatározott 6.569.568.-forint vonatkozásában a felperes számlát állított ki, így ezen összeg vonatkozásában jogosulti késedelme nem állapítható meg, ebből következően - mivel ezen számlát alperes nem fizette meg - az alperes késedelembe esése megállapítható. Ezen összeg

vonatkozásában tehát a számlában szereplő teljesítési határidőt követő naptól kezdődően késedelmi kamat fizetésére kötelezte a megyei bíróság alperest a peres felek között létrejött megállapodásban szereplő kamat mérték figyelembe vételével.

A kereseti követelésben szereplő egyéb összeg vonatkozásában azonban a felperes alperes irányába számlát nem állított ki, ebből következően a jogosulti késedelem ezen összeg vonatkozásában megállapítható, így ezen összeg tekintetében a megyei bíróság késedelmi kamat megfizetésére alperest nem kötelezte.

Alperes nagyobb részben pervesztes lett, ezért a Pp.81.§(1) bekezdése alapján köteles megfizetni felperesnek a perrel kapcsolatban felmerült részperkölttségét, mely részperkölttség összegét a megyei bíróság a felperes által lerótt illetékben és a 32/2003.(VIII.22.) IM sz. rendelet alapján megállapított bruttó összegű ügyvédi munkadíjban határozta meg.

M i s k o l c, 2009. évi szeptember hó 16. napján

*. Pecsénye Csaba sk.
megyei bíró*